

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 9 คน จากสถานศึกษา 9 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สอบถามกลุ่มประชากร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารจัดการ ด้านบริหารกิจการนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 9 คน จากสถานศึกษา 9 แห่ง ด้วยตนเองโดยใช้แบบบันทึกเสียง บันทึกการสัมภาษณ์ทุกคน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 9 คน จากสถานศึกษา 9 แห่งแล้วนำมาวิเคราะห์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้วิธีพรรณนา

สรุปผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ ได้แก่

1.1 การวางแผน มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ให้ความต้องการร่วมวางแผน และกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารจากนัยวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ดังกล่าว โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนน่าจะเป็นเพราะผู้บริหารและโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลทันสมัย และเล็งเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมเมื่อชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เขาจะรู้สึกมีความสำคัญที่โรงเรียนให้เกียรติ และมองเห็นคุณค่า จึงทุ่มเทความรู้สึก ความรู้ ความสามารถ ช่วยคิด กำหนดแนวทางการบริหารการศึกษาให้บังเกิดประสิทธิผลสูงสุด ท่ามกลางทรัพยากรและข้อจำกัดต่างๆ ของโรงเรียนเอกชน และเมื่อเข้ามามีส่วนในการกำหนดยุทธศาสตร์นั้น เขาจะรู้สึกรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติอย่างเต็มอกเต็มใจ นับว่าเป็นความชาญฉลาดของผู้บริหารโรงเรียน แทนที่จะถือว่าเป็นเจ้าของ และจะบริหารตามใจฉันแต่เพียงคนเดียว ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ชุมชนกับโรงเรียนร่วมกันสร้างคล้าย ๆ หลักสูตรขึ้นมา เราจะนำเด็ก ปลูก ปลูกส. เป็นกำลัง นำมาเทรนซ่อมเครื่อง เช่น เครื่องสีข้าวร่วมกับชุมชน เรวอกก็ไปซ่อมเครื่องยนต์ วิทยุไฟฟ้าไม่ให้ความรู้ ไปจัดบรรยาย นำเอาสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน โรงเรียนพยายามทำเป็นโรงเรียนผู้นำเทคโนโลยีสื่อการสอน เราต้องใช้สัมพันธมิตรส่วนตัวดึงมาช่วย เช่นเป็นศิษย์เก่า หรือผู้ปกครองนักเรียน หรือตำรวจเข้ามาดูแลยาเสพติด”

1.2 หลักสูตรการศึกษา มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรของอาชีวศึกษาและปรับหลักสูตรโดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นหลักสูตรสถานศึกษาจากนัยวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน น่าจะเป็นเพราะเข้าใจหลักการจัดการศึกษาที่ว่า ต้องยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบในการจัดการศึกษา แต่ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน เช่น อาจนำความรู้ ประสบการณ์ที่เคยประสบผลสำเร็จ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาผสมผสานเป็นหลักสูตรของโรงเรียน ทั้งนี้โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร เพื่อให้ผลผลิตของโรงเรียนคือนักศึกษาที่จบ หลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ตรงกับความต้องการของชุมชน หรือท้องถิ่นนั้น ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังกล่าวเช่น

“หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเกษตรและเทคโนโลยีที่เราเปิด สามารถพัฒนาหลักสูตร

จากประสบการณ์การทำงานในอาชีพนี้มากกว่า 10 ปี มาถ่ายทอดให้กับเด็ก...ใช้กรอบของอาชีวศึกษาเนื้อหาเป็นของเรา เราไม่สามารถออกนอกกรอบกฎหมายที่รัฐกำหนดไว้ ฉะนั้นหลักสูตรต้องกำหนดให้สอดคล้องกับรัฐ แล้วเสริมสิ่งที่ท้องถิ่นต้องการเข้าไปด้วย..."

๓.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วย เช่น สอนโดยใช้ระบบทางไกล โดยใช้ คอมพิวเตอร์ และใช้ อินเทอร์เน็ต ค้นคว้าข้อมูลจากเว็บไซต์ทั่วโลกแต่ก็ไม่ลืมที่จะต้องสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นเน้นการปฏิบัติตามหลักการอาชีวศึกษาไม่มากกว่าวิชาการ และต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้ สัมภาษณ์โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน น่าจะเป็นเพราะปัจจุบันเป็นโลกแห่งการสื่อสาร เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อครูผู้สอนจึงต้องเรียนรู้และ ปรับเปลี่ยนวิชาการสอนให้ทันสมัยสอดคล้องกับยุคสมัย จึงจะจัดกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนา นักเรียนได้ ผู้บริหารทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนขณะนี้ นักเรียนที่โรงเรียนไม่มีโอกาสคัดเลือก เป็นนักเรียนที่สอบเข้าโรงเรียนของภาครัฐไม่ได้ จึงเข้ามาเรียน ฉะนั้นต้องช่วยเหลือเขามากขึ้นเพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และต้องเน้นการปฏิบัติจริง ปฏิบัติได้ พร้อมทั้งจะเข้าสู่ตลาดแรงงานมากกว่าที่จะเน้นนักเรียนให้เป็นอนาคตนักวิชาการ ความเห็นหลากหลายของผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์ เช่น " ส่วนใหญ่แล้วเด็กที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จะเป็นเด็กที่พลาดจากการสอบของรัฐ และเป็นเด็กเรียนอ่อน จึงต้องดูแลเป็นพิเศษ ดังนั้นต้องมีการให้เด็กฝึกทักษะฝึกปฏิบัติมากๆ เน้นการทำงานโดยใช้ทักษะให้มาก เพื่อที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานให้มาก"

"...ฝึกให้ใช้ได้ ใช้เป็นจนชำนาญ ทำงานได้ อาทิ คอมพิวเตอร์,อินเทอร์เน็ต ของอาชีวศึกษามา ใช้ไม่เป็นจะสมัครงานก็ไม่ได้แล้ว "

1.4 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการวัดผลสัมฤทธิ์ มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ ตามตาราง 2 พบว่า ต้องมีการตรวจสอบกระบวนการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ เข้มงวดขึ้นมีการควบคุมตรวจสอบและประเมินการบริหารของสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาเป็นตัวของตัวเอง และมีการปรับเปลี่ยน และต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสม่ำเสมอเพื่อรายงานผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง หลักสูตรปัจจุบันได้กำหนดไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติว่าต้องมีการประเมินมาตรฐานการศึกษาทั้งภายในและภายนอก เป็นการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น โรงเรียนของรัฐ เอกชน เทศบาล และสังกัดใดๆ ก็ตาม การประเมินดังกล่าวนี้ ต้องประเมินเป็นระยะๆ โรงเรียนต้องนำผลการประเมินไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สถานศึกษาจึงตระหนักดีว่าต้องเตรียมการ ต้องเตรียมพร้อมที่จะรับการประเมิน เป็นกฎหมายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การประกันคุณภาพการศึกษา

นี้ ส่งผลทางบวกแก่สังคมและนักเรียน ผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเข้าใจดีกับความสำคัญนี้ จึงให้ความเห็นในการสัมภาษณ์ เช่น

“ระบบประกันคุณภาพ ทำให้เกิดการพัฒนา และปรับเปลี่ยนเกี่ยวกับการศึกษามาก บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นกับสถานศึกษา มีการตรวจสอบการทำงาน หรือในด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ เข้มงวด ทำให้มองว่า การจัดการอาชีวศึกษาเอกชนเป็นของส่วนรวม ไม่ใช่กิจการเจ้าของคนเดียวเหมือนในอดีต...”

“... ไม่น่ามีผลกระทบต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน แต่กลับจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานที่ดียิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม...”

“การประกันคุณภาพการศึกษา จะมีผลดีกับการบริหารโรงเรียน จัดการโรงเรียนอย่างมีระบบระเบียบเป็นมาตรฐานผู้ปกครอง และสังคม มีความมั่นใจ ยอมรับโรงเรียนดี ยิ่งขึ้น...”

1.5 การวิจัยการศึกษา มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า ครูต้องทำวิจัยชั้นเรียน จากนัยวิเคราะห์เนื้อหาตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา น่าจะเป็นเพราะการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาทุกด้านให้สอดคล้องกับหลักสูตร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ผู้บริหารได้ตระหนักถึงคุณค่า และมาตรฐานการวิจัยว่า เป็นการแสวงหาความรู้ เป็นการแก้ปัญหาที่มีระเบียบ กระบวนการ เชื่อถือได้ ผลที่ได้จากการวิจัย สามารถเผยแพร่เป็นชื่อเสียงของโรงเรียนอย่างหนึ่ง เพราะปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน มีหลากหลายทุกด้าน การจะแก้ปัญหาให้ถูกต้อง ครูต้องใช้กระบวนการทางวิจัย เช่น กำหนดปัญหา ตั้งจุดมุ่งหมาย กำหนดวิธีการที่จะแสวงหาข้อมูล กำหนดเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ตอบสมมติฐานการวิจัยที่ครูตั้งขึ้น เมื่อจบวิจัยชั้นเรียนแต่ละเรื่องจะได้คำตอบที่ใช้ในการแก้ปัญหานั้นได้จริงๆ เป็นกระบวนการที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับทุกวงการว่าต้องมีการทำวิจัย นับว่าเป็นมุมมองการบริหารใหม่ที่น่าสนใจ และนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ทุกงาน ทุกระดับ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“งานด้านวิชาการที่จะทำให้ผลผลิตของโรงเรียนมีคุณค่า ผู้ที่จบการศึกษามีความภูมิใจหางานทำได้ง่าย เข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที มีทักษะในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นคนทำงาน มากกว่าเป็นนักวิชาการ”

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่

2.1 การบริหารคุณภาพ หรือการลงทุนทางการศึกษา และการจัดซื้อ มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องลงทุนสูงกว่าโรงเรียนของรัฐเกือบเท่าตัว ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี หรือการพัฒนาบุคลากร ต้องจัดซื้อสื่อการสอนให้ทันสมัย และเพิ่มเติมโดยไม่ได้รับส่วนลดภาษี ในขณะที่ต้องเสียภาษีโรงเรียน ในขณะที่โรงเรียนของรัฐไม่ต้องเสียจากนัยวิเคราะห์เนื้อหา ตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนเปิดดำเนินการสอนที่เน้นวิชาชีพ มากกว่าวิชาการ และต้องลงทุนเองทั้งหมดและจากกฎหมายระบุว่าต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก เมื่อมีคุณภาพตามมาตรฐาน จึงจะเปิดดำเนินการต่อไปได้ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสื่อ ภายใต้งบประมาณที่ยังสื่อด้านเทคโนโลยี อาทิ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่มีราคาสูง และต้องจัดหาจัดซื้อให้มีจำนวนพอเพียงกับจำนวนนักเรียน การปรับความพร้อมเพื่อรับมาตรฐานมาตรฐานภายนอกครั้งแรกจึงมีผลกระทบในการลงทุนสูง ในขณะเดียวกัน โรงเรียนมีความรู้สึกที่ รัฐบาลจะลดภาษีให้บ้าง นอกจากนั้นยังต้องเสียภาษีโรงเรียนอื่น ในขณะที่โรงเรียนของรัฐไม่ต้องเสีย ทำให้ผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด มีความคิดเห็นดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษาต้องใช้ได้จริง และมีงบปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยตลอดเวลา ดังนั้นการลงทุนจึงมีเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลน่าจะลดหย่อนภาษีให้บ้าง...”

“ การนำเทคโนโลยีมาใช้ต้องปรับปรุงพัฒนาตลอดเวลา เราต้องจัดซื้อ จัดหา ต้องใช้เงินลงทุนสูง รวมทั้งเรื่องภาษีก็ไม่ได้ลดให้เลย รัฐบาลไม่ช่วย รวมทั้งยังต้องเสียภาษีโรงเรียนอื่นต่างหาก...”

“ นโยบายและมาตรการของรัฐไม่เคยชัดเจนเลย การดำเนินการเกือบทุกเรื่องไม่เคยคำนึงถึงการลงทุนทางด้านการศึกษาเอกชน สถานศึกษาของรัฐไม่ต้องเสียภาษีโรงเรียน และที่ดินแต่สถานศึกษาเอกชนต้องเสียภาษี และมีแนวโน้มว่าจะเสียมากขึ้นเรื่อยๆ...”

การลงทุนด้านการศึกษาของภาคเอกชน เป็นการลงทุนที่สูงมาก แต่เป็นการลงทุนที่หวังผลตอบแทนในระยะยาว เมื่อนโยบายของรัฐไม่ชัดเจน และไม่แน่นอน ส่งผลกระทบต่อการลงทุนภาคเอกชนเป็นอย่างยิ่ง และส่งผลกระทบไปถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย .

ในภาพรวม ผลกระทบด้านการลงทุนและการจัดซื้อ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเห็นเหมือนกันทุกแห่งว่า การลงทุนด้านสื่อเทคโนโลยีสูง ในขณะเดียวกัน ไม่ได้รับการลดหย่อนในเรื่องภาษีเลย

2.2 ด้านงานบัญชี มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า รายได้หลักเรื่องทุน มาจากค่าบริการทางการศึกษา จากผู้ปกครองนักเรียน ต้องใช้อย่างระมัดระวังเพื่อให้เกิดการคุ้มค่าในการลงทุน และโรงเรียนจะต้องทำบัญชีเพื่อควบคุมการใช้เงินจากนัยวิเคราะห์เนื้อหาตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าการลงทุนโรงเรียนเป็นผู้ลงทุนเองทั้งหมด แม้จะได้รับจากนักเรียนบ้าง แต่ต้องคำนึงถึงความประหยัด คุ้มค่าในการลงทุน เพื่อก่อให้เกิดความคุ้มค่า และนั่นหมายถึงมีผลกำไรที่จะนำมาพัฒนา การลงทุนด้านการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพต่อไป ผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์ให้ข้อคิดในการ จัดทำบัญชีควบคุมการใช้เงินดังนี้

“ ต้องฝากเงินไว้กับธนาคารเป็นเงินเผื่อเรียก และนานๆ ก็ตัดส่งค่าประจำ... การควบคุมเงินทุนจึงควรตั้งบัญชีการเงินอย่างน้อยต้องมี

1. บัญชีเงินฝาก
2. บัญชีถอนเงิน
3. บัญชีจ่ายเงินเดือน
4. บัญชีค่าสอนพิเศษ
5. บัญชีจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง
6. บัญชีค่าทำงานล่วงเวลา
7. บัญชีสาธารณูปโภค

“ ควบคุมค่าอยู่ที่หลักประหยัด ใช้อย่างดี ไม่สุรุ่ยสุร่าย อย่าใช้อย่างไรจุดมุ่งหมาย ต้องมีบัญชีคุม หรือที่เรียกว่าบัญชีควบคุมการใช้จ่าย... จะทำให้ทราบยอดกำไร หรือขาดทุนในการประเมิน ”

2.3 การประสานการใช้ทรัพยากร และผลกำไร มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาในรูปแบบการได้รับการบริจาคเป็นไปได้อย่างยาก โรงเรียนต้องคำนึงถึงความประหยัด และความคุ้มค่าในการลงทุนให้มากๆ และรัฐกับเอกชนควรประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จากการศึกษาที่รัฐไม่ได้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบาย ทำให้เกิดผลกระทบต่อภาวะการขาดทุนและคุณภาพการศึกษาสำหรับการจัดสรรเงินที่รัฐกำหนด 60 : 40 สถานศึกษาเอกชน ก็รู้สึกว่าจะไม่ถูกต้องยุติธรรม

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ มีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะแต่เดิมการลงทุน การกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา เป็นเอกสิทธิ์ของเจ้าของ และผู้จัดการจะดำเนินการได้ตามใจชอบ ผู้มีจิตศรัทธามองเห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมอยู่แล้ว ไม่เช่นนั้น คงไม่ตั้งโรงเรียน นักเรียนที่เข้าเรียนเจ้าของโรงเรียนต้องดูแล และตามความเข้าใจของคนทั่วไป จะคิดว่าเด็กมี

ฐานะจึงจะเรียนของเอกชน การบริจาคทุนการศึกษาแก่เด็กยากจนส่วนมากจะเน้นว่าต้องเรียนดี แต่ยากจน ทุนการศึกษาจึงจะบริจาคส่วนใหญ่ในโรงเรียนของรัฐบาล พอรัฐบาลเปิดรับหลายรอบทำให้เอกชนต้องรอและกำหนดเป้าหมายจำนวนนักเรียนได้ยาก ถ้าลงทุนสูงเกินไป ในขณะที่รับนักเรียนได้น้อย โรงเรียนก็จะประสบภาวะขาดทุน เพราะโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนระบบการบริหารใหม่ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดไว้ชัดเจนว่าจะต้องมีคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มาจากภายนอกโรงเรียน มีการควบคุม และประเมินว่าจะต้องบริหารให้อยู่ในกรอบ และมีมาตรฐาน นอกจากนั้น ส่วนใหญ่โรงเรียนลงทุนเอง เสียภาษีเอง และใช้เงินลงทุนมาก แต่รัฐได้กำหนดการจัดการกับเงินได้ไว้ชัดเจน ไม่มีการยืดหยุ่นถึง 60 : 40 ทำให้เกิดผลกระทบต่อเงินและความเครียดของผู้บริหาร ซึ่งจะวิตกกังวลหลายประการเช่น คณะกรรมการที่จะมาช่วยบริหารคือใคร มาจากไหน จะรู้เรื่องโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนหรือไม่ การจัดการศึกษาจะมีมาตรฐานได้รับการประกันหรือไม่ สิ่งเหล่านี้คือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากด้านการเงินและการจัดสรรการใช้เงิน ผู้บริหารหลายท่านได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

“ เรื่องสวัสดิการต่างๆ ก็คงอยู่ในสำนักปลัด ซึ่งดูแลเกี่ยวกับเงินสวัสดิการต่างๆ ไม่ใช่เงินของรัฐ แต่เป็นเงินของเอกชนที่เก็บจากครูนำไปรวมกันเป็นกองทุนสวัสดิการของครู เมื่อทำงานครบ 5 ปี 10 ปี หรือลาออก ก็จะได้รับเงินตรงนี้ไป ... รัฐจะดูแลน้อยมาก ”

“...เอกชนเราลงทุนเอง ถ้าใช้ระบบการจัดการใหม่ที่เอารูปคณะกรรมการต่างๆ และทำได้ในแบบคณะกรรมการทั้งหมดนี้ จะลำบาก และมีผลกระทบคือ 60 % / 40 % ระเบียบให้ จัดแบบนี้ คือจัดเป็นค่าใช้จ่าย 60 % เหลือ 40 % เจ้าของจึงจะได้รับ ”

“ โรงเรียนรัฐบาลเปิดแข่ง รับนักเรียนหลายรอบ มีการแข่งขันกันมากขึ้น การลงทุนก็สูงตาม รัฐกับเอกชนควรจะพัฒนามาตรฐานและใช้ทรัพยากรร่วมกันมากกว่า ”

“... ปีนี้ กรมอาชีวศึกษาจัดสรรงบประมาณเป็นรายหัวมาให้ รัฐก็พยายามจะขยายเพื่อให้ได้งบประมาณเพิ่ม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงการศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนการรับนักเรียน ถ้ากำหนดชัดก็จะชัด ถ้าเอกชนรวมตัวกันไม่ดี ไม่เข้มแข็ง ก็จะล้มไปในที่สุด...”

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่

3.1 การสรรหา มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่ามีผลกระทบจากพระราช-บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การพิจารณาบุคคลที่มีวุฒิน้อย ปริญญาตรี ตรงสาขาที่สอน ได้รับประกาศนียบัตรการประกอบวิชาชีพครู ถ้าไม่มีปริญญาตรีสาขาที่ขาดแคลน เช่น สาขาช่างยนต์ ก็ต้องจ้างบุคคลพิเศษเข้ามาสอน จากนัยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ดังกล่าวโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน น่าจะเป็นเพราะ

โรงเรียนตระหนักว่า น่าจะมีผลกระทบ จึงตั้งเป้าหมายไว้ว่าบุคลากรที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติอย่างไร การจัดการศึกษาจึงจะบรรลุ และเกิดผลตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ดังคำกล่าวของผู้บริหารหลายท่าน กล่าวสอดคล้องในการให้สัมภาษณ์ เช่น

“...เป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้ พัฒนาปรับปรุงตนเอง...”

“ครูต้องมีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และสอนได้ทุกวิชาชีพ”

3.2 การบรรจุ มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ มี แนวโน้มบรรจุครูที่มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้เพื่อสอนนักเรียน ถ้าหากไม่สามารถหาครูที่มีคุณสมบัติเฉพาะได้จริงๆ เนื่องจากขาดแคลน ก็ใช้วิธีจ้างบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถ มาสอน การให้สัมภาษณ์สรุปได้ดังคำกล่าวข้างต้น โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนน่าจะเป็นเพราะโรงเรียนต้องการให้ครูที่ได้รับการบรรจุเข้าเป็นผู้สอน มีความรู้ ความสามารถ สอนนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามกำหนด เป็นที่ยอมรับแก่สังคม ผู้บริหารท่านหนึ่งจึงกล่าวว่า

“จะต้องจบการศึกษาปริญญาตรีทั้งหมด ยกเว้นบางสาขาที่ไม่มี เช่น ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ถ้าไม่มีจริงๆ ต้องจ้างบุคลากรช่างจากบุคคลภายนอกเป็นกรณีพิเศษ”

“ต้องได้รับการยอมรับจากสังคม ต้องมีการประเมินผลการสอนโดยให้สอนเพื่อขอรับประกาศนียบัตรการประกอบวิชาชีพครู จึงจะสอนได้”

ผลกระทบในเรื่องการบรรจุบุคลากร จึงน่าจะเป็นผลดีแก่ครู คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมของโรงเรียน และคุณภาพของผู้เรียนที่จะมีความรู้ ความสามารถเต็มศักยภาพ

3.3 การแต่งตั้งบุคคลให้ทำหน้าที่ต่างๆ มีนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า กำหนดความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับบุคคล หรือให้สอนตรงสาขา ถ้าไม่มีผู้ที่มีความสามารถตรง ก็จ้างบุคลากรจากภายนอก นัยที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ดังกล่าว แสดงว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ ในการมอบหมายความรับผิดชอบแก่บุคลากรที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อความสบายใจ ความเชื่อมั่นของบุคลากรที่ได้ทำงานตามนัดได้สอนตรงสาขาที่ชอบที่เรียนมาและในที่สุดนักเรียนก็จะได้รับการถ่ายทอด ปลุกฝังสิ่งที่ถูกต้องได้เรียนรู้อย่างสนุก มีความสุข ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ความมุ่งมั่นนี้สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ ผู้บริหารหลายท่าน เช่น “ต้องวางคนให้เหมาะสมกับแขนงงานโดย คุณภาพ ปริมาณของคน ให้ได้อัตราส่วนสัมพันธ์กัน”

3.4 การพัฒนาบุคลากร ครูต้องพิจารณาตนเองอยู่เสมอ ต้องมีมาตรฐานในการทำงาน ครตต้องคิดเป็น ต้องส่งครูเข้ารับการอบรม หรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้การอบรม ครูต้องทันสมัย ใช้เทคโนโลยีเป็น ใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ที่เหมาะสม สนับสนุนให้ครูคิดเป็น

มีวินัยในการทำงาน และได้รับการยอมรับจากสังคม ครูต้องเรียนต่อให้สูงขึ้น อาจให้ทุนเรียน หรือให้ยืมเงินเรียนต่อได้นัยที่ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ให้สัมภาษณ์ดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะ ผู้บริหารมุ่งมั่นที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความพร้อมที่จะร่วมแรงกัน พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะตระหนักว่าครูมีความสำคัญที่สุด ที่จะสร้างคุณภาพในตัวผู้เรียนให้เกิดขึ้น แม้จะต้องใช้วิธีการสนับสนุนที่หลากหลาย เช่น ให้มีโอกาสได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการอบรม การเรียนต่อโดยให้ทุนเรียน หรือให้ยืมเงินเพื่อเรียนต่อ ทั้งนี้เพื่อจูงใจครูให้เกิดความภูมิใจในสถาบัน ในหน้าที่ ความสำเร็จของลูกศิษย์ จนทำให้อยู่โรงเรียนนั้นนานๆ ไม่เกิดปัญหาครูเข้า- ออกบ่อยๆ ดังคำกล่าวของผู้บริหารหลายท่านที่ว่า

“พัฒนาโดยการให้เรียนต่อหรืออบรมโดยให้ทุนยืมเรียน ส่งเสริมเพื่อที่จะให้อยู่นานๆ”

“ครูมีอุปสรรคมากมาย ถ้าคิดไปแล้วแทบจะทำอะไรไม่ได้ นอกจากจะทุ่มเท เสียสละมากๆ ต้องสร้างคนรุ่นใหม่ให้คิดเป็น ทำเป็น เข้าใจปรัชญาการศึกษา ถ้าเป็นอยู่อย่างนี้ คิดไม่เป็น อะไรก็แก้ไม่ได้...”

3.5 การพิจารณาความดีความชอบ และการจัดสวัสดิการ มีนัยความคิดที่

วิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า ต้องมีคำตอบแทนที่มั่นคง ควรเชิดชูเกียรติบุคลากรดีเด่น นัยที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ใน 2 เรื่องนี้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนน่าจะเป็นเพราะบุคลากรทุกคนจะต้องมีความรู้สึก มั่นคง ปลอดภัย ถ้าได้รับคำตอบแทนที่เหมาะสมมีความมั่นคง นั้นหมายถึงจะแก้ปัญหาตัวคนเศรษฐกิจในครอบครัวได้ เมื่อมีความมั่นคง ความเชื่อมั่น การทุ่มเทให้แก่งานก็เกิดขึ้นและการเชิดชูเกียรติแก่บุคลากรที่เสียสละเพื่อให้เกิดผลการทำงานที่ดี สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารที่ว่า “การให้เครื่องเชิดชูเกียรติต่าง ๆ แก่บุคลากรของสถานศึกษาเอกชน ต้องให้เท่าเทียมกับรัฐบาล...” และ “สร้างความภาคภูมิใจให้กับบุคลากรที่อยู่ในสถานศึกษาเอกชน ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมเพราะเขาคือคนที่สร้างคนให้กับสังคมนี้ เช่นเดียวกัน”

4. ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่

4.1 การกำหนดนโยบาย จากนัยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า การบริหารจัดการต้องเป็นนิติบุคคล และต้องประเมินคุณภาพสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากนัยการวิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีผลกระทบที่เกิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะรัฐได้กำหนดให้เป็นความค้ำจุนตัวของโรงเรียน โดยเปิดทางให้มีความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งจุดมุ่งหมายไว้คือ คุณภาพการศึกษา แต่ด้านนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ

ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบมาก เพราะในการปฏิบัติ ยังมีปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้ตามนโยบายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารหลายคนจึงได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคล ทำงานเป็นทีมในรูปของคณะกรรมการ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ คณะกรรมการมีสิทธิร่วมตัดสินใจได้ ทำให้เกิดการบริหรามีความคิดหลากหลาย มีทางเลือกมากขึ้น ”

ผลกระทบที่เกิดจากนโยบายที่กลุ่มผู้บริหารเห็นตรงกันคือ นโยบายการเปิดรับนักเรียนที่ว่า รัฐให้ออกชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบนักเรียน ในขณะที่รัฐขยายการศึกษา และเปิดรับนักเรียนหลายรอบ เช่นผู้บริหารเห็นว่า

“ ...เกิดผลกระทบมาก คือรัฐบาลจัดการศึกษาให้เปล่าโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และเราต้องรอเหลือจากรัฐบาลรับไม่ได้แล้วและรัฐบาลมีนโยบายรับเด็กหลายรอบ ทั้งที่ไม่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ เทคโนโลยี ครู และ...”

“ รับนักเรียนโดยไม่คำนึงว่าโรงเรียนเอกชนจะเป็นอย่างไร มีแต่คำหวานให้ออกชนช่วยแบ่งเบาภาระได้มาก ก็ได้แต่พูดเท่านั้น ”

4.2 การวางแผน จากน้อยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่าโรงเรียนต้องมีแผนพัฒนาการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน มอบหมายงานให้บุคลากรตามความถนัด ปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีให้ทันสมัย ใช้ปฏิบัติได้จริงๆ พัฒนาวិธีการให้เกิดการประหยัด ชักชวนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และพัฒนาการศึกษาจากน้อยการวิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา น่าจะเป็น เพราะผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ มีแนวทางในการพัฒนาการศึกษา และมีความคิดว่าต้องใช้เทคนิค กลวิธีหลายๆ วิธี จึงจะส่งเสริมให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ดังคำกล่าวของผู้บริหารบางส่วนที่ว่า

“ การจัดการนั้นต้องจัดการคน เงิน วัตถุประสงค์ และต้องพัฒนาวิธีการจัดการให้เกิดการประหยัด คุ่มถา ”

“ ...ใช้สัมพันธ์ภาพส่วนตัว รู้จักกัน ดึงมาช่วย เช่นศิษย์เก่า หรือตำรวจ เข้ามาช่วยดูแลเรื่องยาเสพติด และผู้ปกครองนักเรียน ”

“ ...เลือกจากผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนที่มาจากต่างพื้นที่ ต่างจังหวัด ต่างอำเภอ ผู้ปกครองจะพบกันน้อยมาก ถ้าเลือกคนที่ทำงาน มีความรู้ ก็ไม่ค่อยมาเพราะต้องทำงาน เพราะฉะนั้นจึงเลือกผู้ที่เคยเป็นผู้ปกครอง หรือ ศิษย์เก่ามาช่วย...”

4.3 การติดตามตรวจสอบ มีนัยความคิดวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า แนวทางการดำเนินงานจะต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ ต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษา ตลอดจนคู่มือการศึกษาของนักศึกษา การกำกับ ดูแล ตัดสินใจของสถานศึกษา เข้ามาดูแลด้วยจากนัยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์โรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน มีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็น เพราะโรงเรียนเข้าใจว่าการดำเนินการจัดการศึกษา นอกจากจะยึดนโยบายของรัฐ ของสถานศึกษา มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน นอกจากนั้นต้องมีการตรวจสอบตามแผนเพื่อเป็นการ กำกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนในที่สุดจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะต้อง อยู่ภายใต้การดูแล กำกับ ติดตามของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาด้วย ผลกระทบที่เกิดก็คือ ความกังวลในความเข้าใจธรรมชาติการจัดการศึกษาของเอกชน ที่ส่งเสียเงินได้ ลงทุนเอง โดยมี รัฐสนับสนุนบางส่วน และเป็นส่วนน้อย สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารหลายคน อาทิ

" พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนขึ้นตรงกับสำนักงานปลัดกระทรวงโดยมีผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเป็น ผู้กำกับ SUP และตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้ ทั่วไปไม่ต้องศึกษาซึ่งกันและกันและต้องปรับตัว ถ้า ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเคยผ่านงานด้านอาชีวศึกษา คาดว่าการประสานงานก็จะ ราบรื่น..."

4.4 การประเมินมาตรฐานการศึกษา มีนัยความคิดวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า โรงเรียนต้องประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้บริหารต้องไม่ บริหารงานโดยเอกเทศ จะต้องบริหารงานแบบมืออาชีพ เพราะจะทำให้โรงเรียนพัฒนาได้ช้า น่าจะต้องตั้งหน่วยงาน หรือองค์กรใหม่ขึ้นมาสัก 1 องค์กร เพื่อทำหน้าที่ควบคุมโรงเรียนเอก ชน อย่างมีความเข้าใจ และถ้าจะเปิดการศึกษาถึงปริญญาตรี จะเป็นสิ่งที่ดี นักเรียนจะได้ รับการพัฒนา และมีที่เรียนมากขึ้น จากนัยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้บริหารให้สัมภาษณ์ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการ ศึกษา เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ทุกระดับ และจะต้องประเมินทุก 5 ปี ถ้าผลการประเมินไม่ผ่าน จะมีผลต่อการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านลบมากมาย ผู้บริหารและคณะจึงต้องหันมาให้ความสนใจในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ถ้าโรงเรียนยังขาดความ ตระหนัก และขาดการเตรียมการรองรับในเรื่องนี้ ภายในปี 2548 นี้ จะมีปัญหาแน่นอน ถ้า พิจารณาจากการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนแล้ว พบว่าโรงเรียนมีความพร้อมที่ จะจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน ดังคำกล่าวที่ว่า

“...สถานศึกษาเอกชนสามารถรองรับได้ การจัดบริการเสริมทั้งด้านสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ทำได้รวดเร็วและขั้นตอนในการตัดสินใจไม่ยุ่งยากซับซ้อนเหมือนภาครัฐ ถ้าสถานศึกษามีคุณภาพดี ผู้เรียนก็จะเลือกเข้ามาเรียนได้...”

การจัดการศึกษาเพื่อมุ่งหมายให้นักเรียนประสบความสำเร็จในชีวิต น่าจะเป็นสาเหตุสูงสุด ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...เอกชนเป็นทางเลือกสุดท้ายของเด็ก ไม่มีโอกาสเลือกเด็ก เอกชนต้องรับเด็กจากพื้นฐานครอบครัวที่มีปัญหา เพราะฉะนั้นถ้าเอกชนสามารถพัฒนาเด็กกลุ่มนี้ให้เป็นเด็กที่ไม่มีปัญหา ช่วยเหลือตัวเองได้ ประกอบอาชีพร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แค่นี้ก็ถือว่าสำเร็จยิ่งกว่าอะไรทั้งหมดแล้ว ”

“ผู้บริหารทำงานตามความตั้งใจของตัวเอง ในการคิดบริหารเอกเทศไม่ได้ ต้องบริหารแบบมืออาชีพ ภายใต้กรอบการประกันคุณภาพตามกระบวนการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา...”

“ การประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ไม่น่าจะมีผลกระทบในด้านลบ แต่กลับจะเป็นการส่งเสริม และพัฒนาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพ มาตรฐานที่ดีขึ้น เป็นที่ยอมรับแก่สังคม ”

“ การประกันคุณภาพจะมีผลดีต่อยังการบริหารโรงเรียน จัดการโรงเรียนอย่างมีระบบ ระเบียบ เป็นมาตรฐาน ผู้ปกครองและสังคมมีความมั่นใจ ยอมรับโรงเรียนดียิ่งขึ้น...”

5. ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่

5.1 การรับนักเรียนเข้าเรียนมีน้อยความคิดที่วิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า การรับนักเรียน ต้องรองจนกว่าจะเหลือจากรัฐ เพราะรัฐเปิดรับเด็กหลายรอบ ทำให้วางแผนรองรับลำบาก นักเรียนที่เข้ามาคือ นักเรียนที่สอบเข้าโรงเรียนรัฐไม่ได้ เนื่องจากเรียนอ่อน และมีฐานะยากจนจากนักวิเคราะห์เนื้อหา ความกลัวให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารเกือบทุกคน ให้สัมภาษณ์ตรงกันในประเด็น ได้รับผลกระทบจากโรงเรียนของรัฐบาล เปิดรับนักเรียนหลายรอบ กว่าโรงเรียนเอกชนจะได้รับเด็กก็ต้องรับนักเรียนที่พลัดจากโรงเรียนของรัฐ จึงวางแผนจัดเงินไม่ได้ กระทบต่อการลงทุนและการเตรียมความพร้อม ตลอดจนนักเรียนที่รับมากก็มีปัญหาต้องแก้ไข ช่วยเหลือกันค่อนข้างมาก ผู้บริหารก็เลยมองว่ารัฐปากว่าตาขีบ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ก็กำหนดว่าให้เอกชนแบ่งเบาภาระ แต่รัฐก็พยายามขยายแข่งขันเพื่อต้องการรายหัวเพิ่ม คำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารหลายท่านที่กล่าวคือ

“ เราเป็นทางเลือกสุดท้ายที่รับเด็ก เราไม่มีโอกาสเลือกเด็ก เด็กที่เรียนดีก็สอบ

เข้าเรียนโรงเรียนของรัฐ เมื่อสอบไม่ได้ก็เข้าเอกชน เด็กที่มาจากพื้นฐานครอบครัวที่มีปัญหา ทั้งหมดมาลงที่นี่ นักเรียนร้อยละ 99 มาจากเด็กยากจน ต้องช่วยเหลือทุกด้านมากมาย เช่น หางานพิเศษให้ทำ ให้อุยเงินเรียน ให้อุยหอพัก น้ำ ไฟ ฟรี...”

“รัฐบาลรับเด็กมากขึ้นหลายรอบโดยไม่คำนึงว่าไม่มี ครู อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ไม่เพียงพอ กลับรับเด็กปริมาณมากขึ้น รัฐบาลไม่เคยมาดูแลโรงเรียนเอกชนเลย ทั้ง ๆ ที่โรงเรียน เอกชนมีความพร้อมทุกอย่าง ”

“ รัฐบาลควรมีนโยบายในการรับเด็กให้ชัดเจน มีครูเท่าไร อาคารเรียนพอไหม รับได้เท่าไรตามที่มีความสามารถ แล้วก็หยุดเปิดโอกาสให้เอกชนได้รับบ้าง ถ้าเอกชนไม่มีเด็กเรียน โรงเรียนก็จะปิดไปโดยปริยาย ”

5.2 การให้บริการช่วยเหลือ และการจัดกิจกรรมเสริม มีนัยความคิดที่

วิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า โรงเรียนพยายามบริการและให้ความช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีพัฒนาการครบทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แม้เด็กที่ได้รับจะขาดแคลน อาทิ ด้าน สติปัญญา ด้านทุนทรัพย์ แม้จะไม่มีผู้บริจาคเงินช่วยเหลือ แต่โรงเรียนก็พยายามช่วยเหลือ นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนประสมผลสำเร็จในการเรียนด้วยดี

จากนัยวิเคราะห์เนื้อหา ตามการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา

มีผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 น่าจะเป็นเพราะครูผู้สอน แม้จะยังไม่มีใบรับรองการประกอบอาชีพ แต่โดยเนื้อแท้ของจิตใจ มีเมตตาต่อศิษย์ ต้องการให้นักเรียนมีความรู้ มีพัฒนาการที่ดีขึ้น แม้จะมีความยากลำบากในการช่วยเหลือมากเพียงใด ครูก็พยายามอย่างเต็มที่ สมกับคำยกย่องของสังคมที่ว่า ครูคือปูชนียบุคคล การช่วยเหลือและบริการต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือให้นักเรียนมีที่อยู่อาศัย มีอาหารรับประทาน มีวัสดุการเรียน มีทุนการศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ก็พยายามจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านจิตใจ จริยธรรมที่พึงประสงค์ และส่งเสริมค่านิยมที่เหมาะสมของสังคมให้องกวมจากจิตใจภายในของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เน้นให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติมากๆ เพื่อให้เกิดทักษะ พร้อมทั้งจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน นั่นคือ การบรรลุการเรียนตามหลักการของอาชีวศึกษา ความคิดและผลกระทบนี้อสอดคล้องและตรงกับ การให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารดังนี้

“ เด็กพวกนี้หลายคนมาแล้ว มาตายเอาดาบหน้าก็มี เด็กมาจากครอบครัวที่มี แต่เสียผ้าที่สวมติดตัวมา...ผมก็รับ ให้เสื้อผ้าอันดับแรก แล้วให้เขาเรียน ให้อุยเงินเรียน และหาเงิน ให้ทำงานวันละ 100 บาท ให้อุยหอพักฟรี น้ำ ไฟ พร้อม แต่ผมขาดทุน ”

“ เด็กอุยหอก็จัดกิจกรรมให้ด้วย มีทีวีให้อุย มีพิมพ์ดีดให้ฝึกงาน มีกิจกรรม สัปดาห์ละครั้ง เช่น การฝึกพูดภาษาอังกฤษ การฝึกพัฒนาบุคลิกภาพ การฝึกทักษะ เช่น การพูดในที่ประชุม การพูดปราศรัย ”

“ ต้องทำความเข้าใจกับสังคมใหม่ เพราะ ณ วันนี้ บริษัทที่มีเงิน หรือคนที่มี

เงินให้ทุน มักจะให้ทุนนักเรียนประจำจังหวัด โรงเรียนของรัฐมองข้ามโรงเรียนเอกชน มองข้ามเด็กที่ยากจนในระดับเอกชน เด็กเรียนอยู่ที่ไหนเขาก็คือเยาวชนของคนไทยเหมือนกัน เขาถือบัตรประชาชน คนไทยเหมือนกัน คุณจะแยกกันทำไม ในเมื่อโอกาสของเขา ณ. วันนี้ดีกว่าคนอื่นด้วยซ้ำไป...”

“...ส่งเสริมสนับสนุนการ บริการสุขภาพนักเรียน เช่น จัดแข่งขันกีฬา กิจกรรมสนับสนุนการ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จัดเก็บข้อมูลต่างๆ ทั้งด้านส่วนตัวและการเรียน เพื่อช่วยแนะนำและแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ...”

“...ครูแนะแนวต้องมีความรู้ ความเข้าใจที่จะแนะนำเด็กในการศึกษาต่อ...”

“...ทำไมไม่เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอยู่ในพื้นที่มาร่วมให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ไม่ใช่เรียนเพื่อนั่งโต๊ะเขียนหนังสือ ต้องเรียนไปเพื่อทำงานให้บ้านเมือง ต้องให้คนไปทำงาน...”

อภิปรายผล

ผู้วิจัยจำแนกการอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเด็น

1. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

- 1.1 การบริหารวิชาการ
- 1.2 การบริหารงบประมาณ
- 1.3 การบริหารงานบุคคล
- 1.4 การบริหารจัดการ
- 1.5 การบริหารกิจการนักเรียน

2. ศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน 10 ปี ข้างหน้า

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ตามมาตรา 43 – 46 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

2.2 ระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษามีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

2.3 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษากับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

2.4 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

2.5 การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.6 นโยบายการรับนักเรียนนักศึกษาของรัฐบาล มีผลกระทบต่อโรงเรียน

อาชีวศึกษาเอกชน

2.7 สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาแห่งชาติดำเนินการรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีผลกระทบต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

การบริหารวิชาการ

มีข้ออภิปรายผลจากการวิจัยดังนี้ จากผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรกรมอาชีวศึกษาแต่ปรับให้เหมาะสม เน้นให้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการประเมินคุณภาพภายใน และภายนอก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะตามที่ตลาดแรงงานมีความต้องการ น่าจะเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่ม จัดตั้งโรงเรียน ดังนั้นจึงเน้นการฝึกทักษะการปฏิบัติงานมากกว่าวิชาการ และที่โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนเห็นว่า โรงเรียนต้องมีการประเมินคุณภาพภายในอย่างสม่ำเสมอ เพราะ ตระหนักในความสำคัญของ คุณภาพการจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่เน้นให้ เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น สอดคล้องกับความคิดเห็นของ นายวีระศักดิ์ วงศ์สมบัติ รักษาการแทนรองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษเอกชน ที่ กล่าวเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2542 ในทวบรวมเรื่อง วิสัยทัศน์และการบริหารจัดการของ หน่วยงานหลักในกระทรวงศึกษาธิการว่า "...การ อาชีวศึกษาใหม่ ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะวิทยาลัย ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา คงจะต้องส่งเสริม และดูแลมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน หรือแม้แต่สถานประกอบการต่างๆ ที่จะมาจัดการอาชีวศึกษา..."

สิ่งที่จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นเนื้อ เดียวกับการจัดการเรียนการสอน การที่กฎหมายกำหนดให้ทุกสถานศึกษาต้องประเมินคุณภาพ ภายใต้นโยบายก็เพื่อเป็นการค้นหาจุดที่โรงเรียนน่าจะพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐาน การศึกษาและสถานศึกษาต้องพร้อมที่รับการประเมินภายนอกจากคณะกรรมการอื่นนอกสถาน ศึกษาตามกฎหมายด้วย รุ่ง แก้วแดง (สารปฏิรูปการศึกษา 2546 : 16) กล่าวว่า การเรียนการ สอนที่จะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องนำเทคโนโลยีเข้ามา และสิ่งที่โรงเรียนเอกชนต้องทำก็คือ การประเมินผลภายใน ทุกโรงเรียนต้องมีระบบการประเมินภายใน เพราะกฎหมายกำหนดว่า โรงเรียนจะต้องประเมินภายในทุกปี ส่วนการประเมินภายนอก 5 ปีจะมีเพียง 1 ครั้ง คือการ ประเมินโดยสำนักงานประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษาเท่านั้น

การบริหารงบประมาณ

มีข้ออภิปรายผลจากการวิจัยดังนี้ จากผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ต้องลงทุนเพิ่มในด้านเทคโนโลยีสูง แต่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษี และงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรร

ให้ย้งน้อย เงินบริจาคและทุนการพัฒนาสำหรับนักเรียนมีน้อย การจัดสรรผลกำไรที่รัฐบาลกำหนดไม่เป็นธรรม

ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเนื่องจากกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการประเมินมาตรฐานการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนต้องการให้ผ่านการประเมินเพื่อเป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับแก่สังคม และผู้ปกครองโดยทั่วไป จึงเน้นการลงทุนเพิ่มเกี่ยวกับเทคโนโลยี ซึ่งเป็นธรรมดาว่าต้องมีงบประมาณเพิ่มขึ้นค่อนข้างข้างสูง และผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล เปิดรับนักเรียนหลายรอบทำให้แผนการรับนักเรียน ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนไม่ชัดเจน ในขณะที่ต้องลงทุนไปมาก แต่รับนักเรียนได้น้อย โรงเรียนต้องประสบภาวะขาดทุน แม้ว่าโรงเรียนมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องการเงินได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ หลายเรื่องสามารถที่จะไปกู้ยืมมาก่อนได้ถ้าจำเป็น โรงเรียนเอกชนก็มีความคล่องตัว แต่อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการลงทุนที่เหมาะสม เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ โรงเรียนก็จะสามารถตัดสินใจได้ชัดเจนมากขึ้น

สำหรับเงินบริจาค และงบประมาณอื่นๆ ที่สังคม ประชาชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มักเน้นบริจาคให้นักเรียนในโรงเรียนของรัฐมากกว่าโรงเรียนของเอกชนนั้น เป็นเพราะเข้าใจว่า นักเรียนของโรงเรียนเอกชนเป็นลูกหลานผู้มีฐานะ ผู้บริหารให้ความเห็นว่าเป็นความเข้าใจที่ผิด นักเรียนที่มั่งคั่งเรียนโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่พลัดจากการสอบเข้าโรงเรียนของรัฐ จึงต้องมาเรียนในโรงเรียนเอกชน ในขณะที่สติปัญญาค่อนข้างเป็นรอง แล้วฐานะของนักเรียนส่วนใหญ่ก็ไม่สู้ดีนัก สิ่งเหล่านี้เป็นภาระของโรงเรียนที่จะต้องช่วยเหลือต่อไป

ส่วนระบบการเงิน เมื่อโรงเรียนเข้าสู่ภาวะความเป็นนิติบุคคลนั้น โรงเรียนเห็นว่าต้องมีหลักฐานการใช้จ่ายเงิน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ รุ่ง แก้วแดง (สารปฏิรูปการศึกษา 2546 : 16) ที่ว่า "...โรงเรียนจะต้องมีระบบบัญชีเงินที่เป็นรายได้ ซึ่งเรื่องนี้ก็เคยสัมมนาแล้ว แต่โรงเรียนหลายโรงเรียนไม่ทำ และตอนนี้ กฎหมายใหม่บังคับให้ต้องมีบัญชีของโรงเรียน และมีระบบการตรวจสอบ..." สิ่งเหล่านี้โรงเรียนควรตระหนัก เพราะจากปัญหาที่ค้นพบจากการวิจัยของ อัจฉรา ศรีทรงผล (2538 : 150 - 151) ถือเป็นปัญหาที่พบในการบริหารการเงินคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ผู้บริหารไม่เข้าใจเรื่องการทำงานงบประมาณ ขาดการควบคุม และการจัดทำระบบการเงิน การบัญชี ยังไม่เป็นไปตามระบบสากล

การบริหารงานบุคคล

มีข้ออภิปรายผลจากการวิจัยดังนี้ จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าบุคลากรที่ทำการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ โรงเรียนจึงจะพิจารณาจ้าง ในกรณีที่ยังไม่มีวุฒิปริญญาตรี แต่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนอยู่

แล้ว โรงเรียนก็จะพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น โดยการให้ทุนศึกษาต่อ หรือให้เงินกู้ยืมเรียน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการวางแผนการจัดการศึกษา เพื่อเป็นกรอบของการดำเนินงานทุกปี การบริหารงานบุคคลเป็นงานที่สำคัญยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสนใจ เพราะความสำเร็จทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับคน สมบูรณ์ ธรรมลังกา (2542 : บทคัดย่อ) ได้เสนอผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย พบว่า "โรงเรียนมีการวางแผนกรอบอัตรากำลังไว้ล่วงหน้า กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม การพัฒนาบุคลากรก็ดำเนินการทุกปี

ปัญหาที่พบในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จากการศึกษาที่ว่าบุคลากรในบางสาขาวิชา โรงเรียนต้องพิจารณาจ้างเพิ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา ศรีทรงผล (2538 : 150 – 151) และ ศิริวัฒน์ พหลทัฬห (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การบริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับมากที่สุด คือ การมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบแต่ ละตำแหน่งในการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญญา อุดมศรี (2539 : บทคัดย่อ) ที่ว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ผู้บริหารไม่สามารถกำหนดตัวบุคลากรให้สอดคล้องกับงานได้จริง ได้อย่างเหมาะสม และตรงกับผลการวิจัยของ สมบูรณ์ ธรรมลังกา (2542 : บทคัดย่อ) ที่ว่า ปัญหาการบริหารบุคลากรที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ด้านการกำหนดความต้องการบุคลากรใน โรงเรียน คือการบรรจุครูไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน ข้อค้นพบจากการวิจัยดังกล่าว แล้ว พบได้เสมอในโรงเรียนเอกชน ส่วนใหญ่ ส่วนหนึ่งน่าจะเพราะค่าตอบแทน ขวัญ และกำลังใจอาจน้อยไป เพราะโรงเรียนไม่อยากจะลงทุนเพิ่มขึ้น

แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญ แม้จะต้องจ้างเพิ่มเป็นกรณีพิเศษก็ยอม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลทางคุณภาพการศึกษา เมื่อมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถพร้อม ผู้บริหารก็พร้อมที่จะจัดบุคลากรให้รับผิดชอบงานตามความเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สวาท แสงมณี (2532 : บทคัดย่อ) ที่ว่า การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะ พิจารณาความรู้ ความสามารถแล้วจัดให้เหมาะสมเช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สุวรรณ พรพัทธ์ (2529 : บทคัดย่อ) ที่ว่า อาจารย์มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมี โอกาสในการศึกษาต่อ

การบริหารจัดการ

มีข้ออภิปรายผลจากการวิจัยดังนี้ จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เห็นว่าจะต้องบริหารโรงเรียนโดยการเป็นนิติบุคคล มอบหมายงานแก่บุคลากรปฏิบัติตาม ความสามารถ และความถนัด ผู้บริหารต้องบริหารแบบมืออาชีพ เน้นการประหยัด และใช้ เทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการศึกษา ความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ค่อนข้าง

ข้างเป็นเอกชน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารซึ่งผ่านการรับรู้ว่า ทิศทางการจัดการอาชีวศึกษา ณ เวลานั้น และในอนาคตอันใกล้ นี้ จะปฏิบัติเหมือนเดิมที่อำนาจ สิทธิขาดอยู่ที่เจ้าของ เพราะเป็น ผู้ลงทุน เป็นผู้ตัดสินใจ ทุกอย่าง จะเกิดกำไร หรือขาดทุน ผู้บริหารโรงเรียนก็ต้องรับผิดชอบ ทั้งหมด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดการปฏิบัติตาม กฎหมายกรอบคลุมงานของสถานศึกษาไว้ทุกด้านเพื่อให้ทุกโรงเรียนมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพทัดเทียมกัน ผู้บริหารจะสำคัญเพียงคนเดียวไม่ได้อีกต่อไป ผู้บริหารจำเป็นต้อง ขวนขวาย พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในขณะที่ต้องเหลืออบตามอง นโยบายการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐด้วย ผู้บริหารหรือเจ้าของโรงเรียนเอกชน ถ้าไม่เข้าใจเรื่อง ระบบการจัดการในโรงเรียน จะไม่สามารถจัดระบบการจัดการให้ถูกต้องเหมาะสมได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพในการจัด การศึกษาของเอกชน พบว่า การที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายการบริหารเอง ทำให้การ บริหารไม่เป็นระบบ และผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่า ในโรงเรียนเอกชนที่มีบุคคลคนเดียวเป็น เจ้าของ หากผู้บริหารมีความรู้ หรือประสบการณ์ในหลักการบริหารการศึกษาไม่เพียงพอ อาจละเลยหน้าที่สำคัญ และมุ่งความสำคัญไปที่ผลกำไร จากผลการวิจัยนี้ จึงเสนอแนะว่า รัฐควรสนับสนุนให้กลุ่มบุคคลเป็นผู้จัดตั้ง และเป็นเจ้าของโรงเรียนมากกว่าเป็นของคนใดคน หนึ่ง

จากผลการวิจัยที่ผู้บริหารพบว่าต้องบริหารในลักษณะเป็นนิติบุคคล และต้องบริหารใน ลักษณะเป็นมืออาชีพ จึงน่าจะเป็นความคิดที่ถูกต้องในภาวะที่การจัดการศึกษาเอกชนในสถาน การณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีการแข่งขันสูง ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการบริหาร โดยการพัฒนาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการบริหารตามแนวคิดใหม่ๆ ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอด เวลา (ชินโนรส วิทยากาญจน์ และคณะ, 2542 : 32 อ้างอิงมาจาก ไชยวัฒน์ ไทยเกรียงไกร ยศ, 2536 : บทคัดย่อ) สอดคล้องกับความเห็นของ รุ่ง แก้วแดง (2542 : 9) ที่ว่า "...เรื่อง การบริหารและการจัดการ ถ้าโรงเรียนเอกชนรู้และเข้าใจก็สามารถเป็นผู้นำ และลงมือทำได้ทันที ไม่ต้องรอใคร ต่อไปถ้าโรงเรียนเอกชนวางระบบการบริหารโรงเรียนให้ดี โรงเรียนรัฐบาลก็จะ มาดูงานการบริหารที่โรงเรียนเอกชนของเรา..."

การบริหารกิจการนักเรียน

มีข้ออภิปรายผลจากการวิจัยดังนี้ จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องแผนการรับนักเรียนไม่ชัดเจน เพราะโรงเรียนของรัฐบาลรับนักเรียน หลายรอบ ต้องรอจนนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลไม่ได้จริงๆ จึงจะมาสมัครเข้าเรียน และเมื่อรับนักเรียนเข้ามาเรียนแล้ว โรงเรียนก็ยังคงต้องพยายามช่วยเหลือนักเรียนทุกคน เพื่อให้

มีคุณลักษณะและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้ปกครอง ต้องการให้นักเรียนเข้าเรียน ในโรงเรียนของรัฐบาลให้ได้ แม้จะต้องสอบเข้ารอบที่สอง หรือรอบที่สาม เพราะค่าใช้จ่าย ในการเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐบาล และเอกชนแตกต่างกัน ผู้ปกครองต้องรับภาระเพิ่มขึ้นแม้ จะมีเงินให้ยืมเรียน หรือรัฐจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวให้เท่ากับนักเรียนของรัฐบาลก็ตามอีก ประเด็นหนึ่งเรื่องมาตรฐานการศึกษาส่วนใหญ่จะพบว่า โรงเรียนมีคุณภาพที่ดีเลิศ หรือไม่ก็ยังไม่ถึงมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ศรีภูษิตโด (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สาเหตุที่ ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนมี 4 ข้อ และข้อหนึ่งคือ มาตรฐานทางวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจึงต้องออกแรงลงทุน เพิ่ม เพื่อให้เด็กเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจนมีทักษะจริงๆ และเมื่อจบการศึกษาโรงเรียนก็จะพยายามหางานให้นักเรียนทำด้วย

แนวทางการบริหารการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ใน 10 ปีข้างหน้ามี สาระดังนี้

ภาพอนาคตของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในหนึ่งหรือสอง สามปี หรือสี่ปีจากนี้ไป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 ในมาตรา 43-46

มาตรา 43 มีความเป็นอิสระไม่จริง ระเบียบวิธีปฏิบัติเหมือนเดิม ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความเข้าใจว่า ไม่อิสระในการบริหารจัดการศึกษาของเอกชน ซึ่งในความเป็นจริงโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนต้องทำคือ ประเมินผลภายใน และประเมินผลภายนอก โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้เริ่มทำแล้ว ซึ่งโรงเรียนรัฐบาลยังไม่เริ่มทำ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสามารถ เป็นผู้เฝ้าได้ ถ้าทำอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 44 ให้สถานศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคล โรงเรียนต้อง เปลี่ยนสถานะเป็นนิติบุคคล โดยมีคณะกรรมการ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่คุ้น กับการบริหารที่เป็นระบบ บริหารแบบเจ้าของคนเดียว ใช้ทุนของตนเอง

ในอนาคตโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องเป็นนิติบุคคลคือ มีการบริหารงานแบบมี ส่วนร่วม มีคณะกรรมการเข้ามาบริหารงาน มีการตัดสินใจร่วมกัน ทำงานกันเป็นทีม แต่มีข้อ จำกัดคือ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องจัดสรรกำไรไว้ 60 % เป็นทุนสำรองใช้จ่าย ในการศึกษา จะนำมาใช้อย่างอื่นไม่ได้ อีก 40 % เป็นของผู้ลงทุน ผู้บริหารคิดว่าไม่คุ้มกับการ ลงทุน เพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง ทำให้เกิดภาวะความเสี่ยง

มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชน จัดการศึกษาได้ทุกระดับทุกประเภท และทุกระบบ เป็นเรื่องดีสำหรับโรงเรียนเอกชน แต่มีข้อจำกัดคือ เรื่องหลักสูตร ต้องใช้ของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนเอกชน เป็นผู้ทำตาม และการกำหนดนโยบาย ต้องทำตามภาครัฐด้วย

มาตรา 46 ในเชิงสิทธิประโยชน์ รัฐต้องสนับสนุนการลดหย่อนภาษีให้โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนบ้าง แต่รัฐก็ยังไม่ได้รับการลดหย่อนภาษีให้แก่โรงเรียนดังกล่าว

ระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

มีผลดีต่อการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน อย่างมีระบบ ระเบียบ มาตรฐาน มีการยอมรับจากสังคม และความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา กับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

การซื้ออุปกรณ์ เทคโนโลยี มีราคาแพง และต้องเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สามารถตัดสินใจซื้อได้ โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากหน่วยงานอื่น เพราะมีอำนาจในการตัดสินใจสูง และมีสภาพคล่องสูง แต่รัฐไม่ลดหย่อนภาษี และให้การสนับสนุน ความเสี่ยงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในการลงทุนสูง เพราะเงินที่ได้มาจากการลงทุน เป็นของเจ้าของคนเดียว ตรงกับโรงเรียนของรัฐบาลที่มีเงินงบประมาณในการสนับสนุน

การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ให้ชุมชนเข้ามาในรูปแบบของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2545 หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยมีหน้าที่ในการกำกับดูแล ให้โรงเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และนโยบายทางราชการ ด้านการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน

นโยบายการรับนักเรียน นักศึกษา ของรัฐบาลมีผลกระทบต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

ในช่วงเวลาที่มีการรับสมัครนักเรียนใหม่ในแต่ละปีการศึกษา มักจะเป็นการกำหนดแนวทางการรับนักเรียนระหว่างสถานศึกษาของรัฐและเอกชนว่าจะดำเนินการอย่างไรที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของภาคเอกชน แต่เมื่อถึงเวลามักจะไม่เป็นไปตามกำหนดไว้ สถานศึกษาของรัฐจะรับนักเรียนหลายรอบ

ฉะนั้น นโยบายการรับนักเรียนของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่แน่นอน จึงมีผลกระทบต่อสถานศึกษาของเอกชนเป็นอย่างมาก การลงทุนด้านการศึกษาของภาคเอกชนเป็นการลงทุนที่สูงมาก แต่เป็นการลงทุนที่หวังผลตอบแทนในระยะยาว เมื่อนโยบายของรัฐไม่ชัดเจนและไม่แน่นอนย่อมส่งผลกระทบต่อการลงทุนทางภาคเอกชนเป็นอย่างยิ่ง และส่งผลกระทบไปถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนตามไปด้วย

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาแห่งชาติดำเนินการรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีผลกระทบต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

เป็นผลดีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่สามารถเปิดได้ ถ้าหากมีความพร้อม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนดังนี้

1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน โดยร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐบาล เพื่อปรับค่านิยมของการอาชีวศึกษา สู่ "...เรียนเพื่อให้เกิดสมรรถภาพในการทำงานในตลาดแรงงานในอนาคต"

2. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรนำจุดเด่นของโรงเรียนในเรื่องความพร้อม และความคล่องตัวในการตัดสินใจปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาระดับอาชีวศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นตัวอย่างทั้งสถานศึกษาของเอกชนและสถานศึกษาของรัฐบาล

3. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรเน้นส่งเสริมคุณภาพของครูผู้สอน ผลักดันให้เป็นผู้มีความสามารถสูง หรือเป็นครูแกนนำทางการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สามารถเลือกเรียนสาขาที่ต้องการ มีความถนัด และมีความสุข

4. สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร โดยให้ค่าตอบแทนบุคลากรที่พัฒนาตนเองมีผลงานด้วยการยกย่อง และให้เกียรติอย่างสม่ำเสมอ

5. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรยกระดับพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สู่การบริหารอย่างมีระบบบริหารการเงินอย่างมีระบบและพัฒนาโรงเรียนตามแผนที่ได้วางไว้อย่างรอบครอบทุกขั้นตอน

6. ประกาศคุณภาพของโรงเรียนสู่สังคม และสาธารณชนอย่างกว้างขวางเพื่อประชาสัมพันธ์ สร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาอยากเข้ามาเรียนโดยแข่งขันกับโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้งเอกชนและรัฐบาลโดยชูประเด็นคุณภาพของผู้เรียนตามหลักการอาชีวศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานอย่างมีทักษะสูง

7. ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติการสอนควบคู่การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหานักเรียน และสรุปเผยแพร่ผลงานการวิจัยสู่วงการศึกษาอย่างกว้างขวาง

8. จัดการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนของตนเองต่อไป

9. รัฐบาลควรพิจารณาแยกเว็บบางเทคโนโลยี ที่จะนำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะได้มีการวิจัยอย่างกว้างขวางต่อไป จึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรจะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาโรงเรียน ให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอนคือ

- 1.1 สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา การจัดการศึกษาตามภารกิจของโรงเรียนทุกด้าน
- 1.2 นำจุดที่ต้องการพัฒนา หรือจุดอ่อน มาเขียนแผนงาน / โครงการเพื่อพัฒนา หรือแก้ไขจุดอ่อนที่ต้องการ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน
- 1.3 ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการที่วางไว้ และมีการประเมินผลทุกระยะ
- 1.4 สรุปแผนงาน/โครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ เขียนรายงานการวิจัยเผยแพร่ และนำจุดที่ยังแก้ไขไม่ได้มาวางแผนงาน/โครงการในปีการศึกษาต่อไปในลักษณะวิจัยเพื่อพัฒนา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึก เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาแต่ละด้าน เพื่อศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารแต่ละด้านต่อไป